

LOR A'ZOLARNING KASALLIKLARI. ULARNING SABABLARI VA BELGILARI

Yunusova Nafosat Abduhamidovna

Annotatsiya

Quloq, burun va tomoqning patologiyalari LOR kasalliklari hisoblanadi. Ushbu organlarni davolovchi mutaxassis otorinolarinolog yoki LOR shifokori deb ataladi. Quloq, tomoq va burun kasalliklari zararlangan organlarda salbiy o'zgarishlarga olib keladi va insonning umumiy farovonligini buzadi. Biz ushbu maqolamizda ushbu kasalliklarning bazi turlari haqida gaplashamiz.

Kalit so'zlar: burun, quloq, tomoq, otorinolarinolog, patologiya, klinik, allergik kasalliklar.

Ключевые слова: нос, ухо, горло, оториноларинголог, патология, клиника, аллергические заболевания.

Аннотация

Патологии уха, горла и носа относятся к ЛОР-заболеваниям. Специалиста, занимающегося лечением этих органов, называют отоларингологом или ЛОР-врачом. Заболевания уха, горла и носа вызывают негативные изменения в пораженных органах и нарушают общее самочувствие человека. О некоторых видах этих заболеваний мы и поговорим в этой статье.

LOR a'zolarining kasalliklari rivojlanishining dastlabki bosqichida davolanishi kerak, chunki bu patologiyalar surunkali bosqichga o'tgandan so'ng, davolash ancha murakkab va uzoq davom etadi, ko'pincha ko'p yillar davom etadi. Bolalikda davolanmagan kasalliklar bolaning rivojlanishida kechikishga olib kelishi mumkin.

Kasalliklarning xilma-xilligi

LOR kasalliklari ro'yxati juda katta, u yuzlab klinik nomlarni o'z ichiga olishi mumkin. Burun, tomoq va quloq kasalliklari ko'pincha bolalar va kattalarda tashxis qilinadi. Bolalar immunitet tizimining nomukammalligi tufayli ularga tez-tez duchor bo'lishadi.

Burun kasalliklari:

o'tkir va surunkali bosqichlarda burun oqishi yoki rinit;

sinusit (sinusit, frontal sinusit, etmoidit, sfenoidit);

allergik rinit;

adenoidit;

burun bo'shlig'idagi begona jism;

burundan qon ketish va boshqalar.

Patologik jarayon burun shilliq qavati va paranasal sinuslarga ta'sir qiladi. Burunning ayrim surunkali kasalliklari (masalan, sinusit va frontal sinusit) og'ir migren, ko'rishning xiralashishi va meningit rivojlanishi shaklida jiddiy asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin.

Quloq kasalliklari:

ichki, tashqi va o'rtacha otit;

eustaxit;

oltingugurt vilkasi;

quloq kanalidagi begona jism;

ichki quloq va quloq pardasining shikastlanishi va boshqalar.

Quloq patologiyalarining klinik ko'rinishi deyarli barcha holatlarda eshitish qobiliyatini yo'qotish fonida yuzaga keladi. Yallig'lanish jarayonlari odatda isitma, tananing intoksikatsiyasi belgilari, oqindi va quloqdagi o'tkir og'riqlar bilan birga keladi.

Voyaga etgan bemorlarda quloq kasalliklarining belgilari ko'pincha loyqa va engildir, shuning uchun patologiyani aniqlash qiyinroq va katta kechikish bilan. Patologik jarayonning belgilari uzoq vaqt davomida o'zini his qilmasligi mumkin.

Tomoq kasalliklari:

angina;

faringit;

laringit;

difteriya;

farenksning shilliq qavatining kuyishi;

tomoqdagi begona jismlar.

Tomoq og'rig'i isitma bilan yoki isitmasiz paydo bo'lishi mumkin. Eng keng tarqalgan LOR kasalligi o'tkir va surunkali bosqichlarda tonzillit (tonzillit). Surunkali kasalliklarni konservativ davolash qiyinroq va ko'pincha jiddiy asoratlarni rivojlanishiga sabab bo'ladi.

Ushbu patologiyalarning klinik ko'rinishi yo'tal, tomoq va og'iz og'rig'i, balg'amni chiqarib tashlash belgilarini o'z ichiga oladi. Katta yoshlilarda bu belgilar har doim ham aniq bo'lmaydi. Bolalikda kasallik yanada murakkablashadi va ko'pincha komorbidiyalar bilan og'irlashadi.

Sabablari

Burun, tomoq va quloq muammolarining umumiy sabablari quyidagilardan iborat:

tananing gipotermiyasi, ham umumiy (sovuq suvda suzish, ob-havoga mos kelmaydigan poyabzal va kiyim kiyish) va mahalliy (sovuq ichimliklar ichish, ayniqsa issiq havoda);

harorat qiymatlarining keskin pasayishi;

zaif immunitet himoyasi;

oziq-ovqat bilan tanaga kiradigan vitamin va minerallarning etishmasligi;

stress, jismoniy va ruhiy stressning kuchayishi;

zararli odatlar;

viruslar, infektsiyalar.

Virusli infeksiyalar rinit va otit kabi mavsumiy LOR kasalliklarining asosiy sababi bo'lib, u ko'pincha unga hamroh bo'ladi. Nafas olish virusli kasalliklari va gripp burun tiqilishi va undan oqindi bilan yuzaga keladi. Nazofarenks va burun shilliq qavatiga ko'proq ta'sir ko'rsatadigan viruslar guruhi rinoviruslar bilan ifodalanadi.

LOR a'zolarining yaqin munosabati virusli infektsiya paytida ularning barchasi azob chekishiga olib keladi. Orofarenksga oqadigan burun sekretsiyasi infeksiyon patogenlarni chuqurroq tarqatadi, faringit va laringit rivojlanishini qo'zg'atadi.

Bakterial infeksiyalar tomoqqa asosiy tahdid bo'lib, tonzillitning asosiy sababiga aylanadi. Patogen mikroflora farenks va bodomsimon bezlarda o'zini yaxshi his qiladi - buning uchun namlik, issiqlik va ko'p miqdorda ozuqaviy moddalar shaklida barcha qulay sharoitlar mavjud. Shuningdek, bakterial infektsiya virusli infektsiyaga qo'shilishi mumkin, bu oddiy rinitni sinusit va yiringli otitlar kabi LOR kasalliklari bilan murakkablashtiradi. Bakterial infektsiyani antibiotiklarsiz davolash mumkin emas.

Allergenlar

Tananing individual sezuvchanligi bilan ular vazomotor rinit, tomoq og'rig'i va nazofarenkning shishishiga olib kelishi mumkin. Allergenlar chang, hayvonlarning tuklari, gulchanglar va boshqalar.

Allergiya sabablaridan qat'i nazar, uni faqat allergen bilan aloqani istisno qilish yoki iloji boricha cheklash sharti bilan yo'q qilish mumkin. Shuningdek, allergik rinitni davolash antigistaminlarni tayinlashdan iborat.

gipotermiya

Sovuq nafaqat sovuq mavsumda, balki issiq havoda ham sizni hayratda qoldirishi mumkin. Bu ko'pincha immunitetning pasayishi bilan og'rikan odamlarda kuzatiladi. Sovuq mavsumda past haroratlarda spazm va vazokonstriksiyani qo'zg'atadi, to'qimalarning trofizmini buzadi, bu esa, o'z navbatida, yuqumli patogenlarning organlarga kirib borishi tufayli yallig'lanish jarayonlari va LOR kasalliklarini rivojlanish ehtimolini oshiradi.

Yozda tomoqqa eng katta xavf sovuq suv, muzqaymoq va sovutilgan ichimliklarda suzishdir. Quloqlar sovuq shamol va past haroratlarga ko'proq moyil bo'ladi, shuning uchun ularni ro'mol yoki shlyapa kiyish orqali himoya qilishni unutmang. Burun oqishi ko'pincha sovuq oyoqlar tufayli rivojlanadi, shuning uchun siz ob-havoga qarab poyabzal kiyishingiz va ularni hipotermiyadan himoya qilishingiz kerak.

Yallig'lanishli, yuqumli va tizimli tabiatning har qanday kasalliklari ko'pincha LOR kasalliklarining rivojlanishi uchun qo'zg'atuvchi omilga aylanadi.

Umumiy simptomlar

Quloq, burun va tomoq kasalliklarining umumiy klinik ko'rinishi quyidagilar bilan tavsiflanadi:

gırtlak va nazofarenksdagi noqulaylik va og'riq;
burun nafasida qiyinchilik;
tana haroratining ko'tarilishi;
zaiflik, ishlashning yomonlashuvi, mushaklarning og'rig'i shaklida tananing intoksikatsiyasi;
ta'sirlangan organlarda yallig'lanish hodisalari;
burun bo'shlig'i va quloqlardan oqindi;
submandibular limfa tugunlarining patologik kengayishi;
eshitish qobiliyatini yo'qotish;
bosh og'rig'i;
immunitet tizimini himoya qilishning pasayishi;
hidlashning buzilishi va boshqalar.

Agar hozirgi kasallikning fonida bir vaqtning o'zida bir nechta belgilar qayd etilsa, bu kasallikning rivojlangan bosqichini ko'rsatadi.

LOR a'zolari o'zaro qanday bog'langan

LOR a'zolarining barcha kasalliklari umumiy toifaga birlashtirilgan, chunki tomoq, quloq va burun bo'shlig'i yagona fiziologik tizim sifatida o'zaro ta'sir qiladi.

Misol uchun, agar odamda tomoq og'rig'i bo'lsa, yuqumli jarayon sinuslarga yoki ichki quloqqa erkin kirib, ularda yallig'lanishni keltirib chiqaradi va aksincha. Ko'pincha bu LOR kasalliklarini o'z vaqtida davolash yoki immunitetning pasayishi tufayli sodir bo'ladi.

Otorinolingologiya fan sifatida LOR kasalliklarini o'rganish va davolash bilan shug'ullanadi, shuningdek, profilaktika yo'nalishida ishlaydi. Otorinolingolog, LOR a'zolarining patologiyalari bo'yicha aniq bilimlarga qo'shimcha ravishda, terapevt va jarrohning bilim va amaliy ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. Otolaringologiyada rivojlangan kasalliklar ko'pincha shifokordan jarrohlik muolajalarni o'tkazishni talab qiladi.

LOR kasalliklarini davolash organizmga, xususan, ta'sirlangan organ yoki organ tizimiga dorivor, simptomatik, fizioterapevtik va radikal terapiyani kompleks ta'sir qilishdan iborat.

Barcha kasalliklar vakolatli tashxisni va eng yumshoq va samarali terapevtik ta'sirni tanlashni talab qiladi. Mutaxassislar asosiy patologiyani davolashdan tashqari, bemorning immunitet tizimini yaxshilashga e'tibor berishadi va LOR kasalliklarining mumkin bo'lgan qaytalanishining oldini olish bilan shug'ullanadilar.

O'z-o'zidan davolanish yoki kasalliklarni davolashga e'tibor bermaslik butun organizm uchun jiddiy oqibatlariga olib kelishi mumkin. LOR a'zolarining bir patologiyasi osongina boshqasining asoratiga olib keladi. Misol uchun, umumiy sovuq maksiller sinuslar (sinusit) va o'rta quloqning (otitis media) yallig'lanishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun LOR a'zolarining har qanday patologik holatini kompleks davolash kerak, chunki ular o'zaro bog'liqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'tish: Saytda Harakatlanish, Qidiruv M: Jurayt-Nashr Etadi, 2012. 367 bilan.
2. Ivanova G. E. Rossiyada tibbiy reabilitatsiya. Rivojlanish istiqbollari // restorativ tibbiyot Axborotnomasi. 2013. № 5. P. 3-8.
3. Ivanova G. E. reabilitatsiya jarayonini tashkil etish / G. E. Ivanova / / Kreml tibbiyoti. Klinik Herald. 2012. 4-son. P. 8-10.
4. Larina Od, Shevtsova E. E. Moskvaning ixtisoslashgan neurorehabilitation xizmatining yagona reabilitatsiya maydonini yaratish sharti sifatida mutaxassislarning poliprofessional o'zaro munosabatlar tizimi // maxsus ta'lim. 2014. № 4. P. 24-39.
5. Limankin O. V. psixiatriya muassasalari amaliyotida reabilitatsiya texnologiyalarini joriy etishning dolzarb muammolari // ijtimoiy va klinik psixiatriya. 2012. T. 22, № 3. P. 99-106.
6. Limankin O. V. psixiatriya yordamining biopsikososyal modelida reabilitatsiya va psixoterapiya // psixiatriya va narkologiyaning Sibir axborotnomasi. 2012. №2. S. 54-57.
7. Neznanov N. G., Akimenko M. A. Holistik "Science and Education" Scientific Journal January 2021 / Volume 2 Issue 1 www.openscience.uz 35 7. Neznanov N. G., Akimenko M. A. zamonaviy nevrologiya va psixiatriyada VM Bexterevning Holistik yondashuvi // psixiatriya va tibbiy psixologiyani o'rganish. 2012. № 1. P. 3-6
8. Saveleva O. V., Petrova N. N. ambulatoriya amaliyotida paranoid shizofreniya kasalliklarini reabilitatsiya qilish samaradorligini baholash mezonlari // amaliy tibbiyot. 2014. № 2. P. 83-87.
9. Shizofreniya kasalligiga chalingan bemorlarda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish bo'yicha trening : uslubiy tavsiyalar / Ed. O'tish: saytda harakatlanish, qidiruv 44 bilan.
10. Xolmogorova A. B., Garanyan N. G., Dolnykova A. A., Shmukler A. B. trening dasturi shizofreniya kasalliklarida kognitiv va ijtimoiy ko'nikmalarga o'rgatish dasturi // ruhiy kasallarni psixologik va kognitiv reabilitatsiya qilish: amaliy qo'llanma / Ed. M.: Tibbiy Amaliyot-M, 2015, P. 225-249.
11. Chukanova E. K. psixonevrologiya dispanseriga asoslangan shizofreniya kasalliklari va shizofreniya spektrining buzilishi bilan og'rigan bemorlarga kompleks psixologik yordam samaradorligi // ijtimoiy va klinik psixiatriya. 2014, Vol. 24, № 1, P. 21-27.